

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน พระยามนต์ธาดุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานคร

พระพล พลเยี่ยม *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธาดุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอน ในโรงเรียนพระยามนต์ธาดุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน 103 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธาดุราชศรีพิจิตร อยู่ในระดับมาก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 10 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน 2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธาดุราชศรีพิจิตร ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน เฉลี่ยมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธาดุราชศรีพิจิตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสำคัญ

ความพึงพอใจ ครู ผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการ

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุดในชีวิตของเราที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จะเห็นว่าการศึกษามีความหมายคือการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ และเป็นการพัฒนาบุคคลให้มีความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม การศึกษานับเป็นปัจจัยที่ 5 ของการดำเนินชีวิตให้มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม ปัจจุบันการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เพราะเป็นการศึกษาที่จัดไว้เพื่อเตรียมบุคคลให้มีความรู้และอาชีพของตนเองและเข้าสู่สถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างเหมาะสมกับความต้องการของประเทศชาติ และจะนำมาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความรุ่งเรืองของประเทศ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้บัญญัติว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2554, หน้า 5)

การพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะตามความต้องการของสังคมขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ คือ การบริหารการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญจะส่งผลให้การศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายการศึกษาชาติได้

การบริหารงานโรงเรียนจะประสบความสำเร็จต้องอาศัยความรู้ความสามารถ คุณลักษณะที่ดีและคุณธรรมของผู้บริหารที่จะบริหารการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2551, หน้า 1) จึงมีนโยบายปรับวิธีการเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ เพื่อปฏิรูปวิธีการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดการศึกษาแบบบูรณาการในลักษณะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และได้แบ่งการบริหารงานออกเป็น

4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานทั่วไป และงานบุคลากร ซึ่งงานที่ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหาร ได้แก่ งานวิชาการ เพราะเป็นงานหลักของการศึกษาทุกระดับ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ขึ้น สำคัญอยู่ที่การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ในฐานะเป็นผู้นำนโยบายสู่การปฏิบัติเป็นสำคัญ การที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่ประเทศชาติต้องการเป็นงานที่เกี่ยวกับวิชาการโดยตรง เพราะงานวิชาการจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียน การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียน คุณภาพการศึกษาจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหาร โรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลกระทบ นอกจากนี้อภิวินา ธาราศิริสุทธิและกัลยมน อินทสุต (2558, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนินงานทุกชนิดในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ และภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา มีหน้าที่พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ นำไปใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีศักดิ์ศรี

ดังนั้นงานวิชาการจึงเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน

การบริหารงานด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 1) ที่กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ เนื่องจากวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจเกี่ยวข้องทั้งทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

จากนักการศึกษาที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารโรงเรียนและถือว่าเป็นหัวใจของโรงเรียน ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาในการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักตามกฎหมายการศึกษาตามขอบข่าย ขั้นตอน หลักการบริหารตลอดจนบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ นักเรียนมีความรู้ คุณธรรม เก่ง ดี มีสุข มีคุณภาพและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตามที่ชาติต้องการสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเขต และจะอยู่ภายใต้นโยบายและกำกับดูแลของสำนักการศึกษา ในการบริหารจัดการระดับโรงเรียน กรุงเทพมหานครได้ริเริ่มดำเนินการให้โรงเรียนมีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยตนเอง มีความคล่องตัวและจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง จำนวน 436 โรงเรียน (สำนักการศึกษา, 2555, หน้า2)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระยามนธราธิราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เนื่องจาก เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวม 167 คน เปิดทำการสอน 3 ระดับ คือระดับอนุบาลศึกษาปีที่ 1 - 2 จำนวน 10 ห้องเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 55 ห้องเรียน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 7 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 72 ห้องเรียน จึงสามารถเก็บข้อมูลการวิจัยได้ครบถ้วนครอบคลุมทุกขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนอื่น ๆ ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนธราธิราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน ด้วยวิธีการประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 11 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดแผนการเรียน ด้านการจัดตารางการเรียนการสอน ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านงานทะเบียนนักเรียน และด้านการประเมินผลงานวิชาการ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน ด้วยวิธีการประมาณค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 73 คน รองลงมาเป็นเพศชาย 30 คน ประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี มากที่สุด จำนวน 40 คน รองลงมาได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน และ 1-5 ปี จำนวน 30 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนธราธุราชศรีพิจิตร ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 103 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1-28 พฤษภาคม 2560 จนได้รับแบบสอบถามกลับคืน ร้อยละ

100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า t-test และ One Way Analysis of Variance กับตัวแปรประสิทธิภาพการทำงาน

ผลการวิจัย

1. ครูมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธำราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร โดยเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = .12) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 10 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดครูเข้าสอน รองลงมาคือ ด้านการจัดตารางการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลงานวิชาการ รองลงมาคือ งานทะเบียนนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน รองลงมาคือด้าน การวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือด้าน การจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือด้าน การจัดแผนการเรียน รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ลำดับสุดท้ายคือ ด้านพัฒนาครูทางด้านวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมีเพียงด้านเดียวคือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธำราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานครจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธำราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 10 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ การจัดตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดผลและประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน และด้านการประเมินผลงานวิชาการ โดยที่ครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชาย ส่วนการบริหารงานวิชาการด้านการจัดแผนการเรียน ความพึงพอใจของครูเพศชายและครูเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ภาพรวมโดยเฉลี่ยมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนต์ธำราชศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี มีความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาคือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความพึงพอใจเป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนตรีสุทราศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานคร พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนตรีสุทราศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความพึงพอใจด้านการจัดครูเข้าสอนมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดตารางการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการประเมินผลงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านงานทะเบียนนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการจัดแผนการเรียน รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ และในระดับปานกลางคือ ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ทั้งนี้ เนื่องมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระยามนตรีสุทราศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ได้มีการพัฒนาตนเองตามกลยุทธ์ที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร โดยได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทุกระดับใน 5 ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนานั้น โรงเรียนพระยามนตรีสุทราศรีพิจิตร ได้กำหนดกลยุทธ์บริหารงานในระดับแผนงานโรงเรียน แผนงานวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียน การจัดการเรียนการสอน ได้มีการประชุมวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ด้านการจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ได้มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถที่สูงขึ้น รวมทั้งนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน การประเมินผลงานวิชาการ และงานทะเบียนนักเรียน ได้มีการพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพ มุ่งปลูกฝังให้บุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานตามแผนด้วยความรวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบแผนงานบุคคล ด้านคุณภาพชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านความรู้ ความสามารถและทัศนคติอย่างเป็นระบบทั่วถึง เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้มุ่งพัฒนาทุกกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักคุณธรรม ส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เพื่อเพิ่มแหล่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนพระยามนตรีสุทราศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอนกรุงเทพมหานคร ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจหลักในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาสถานศึกษา

ของแต่ละฝ่ายงาน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้การปฏิบัติงานของครูและผู้บริหารง่ายขึ้น มีบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน มีการทำงานเป็นทีม และมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ดังที่เอดเวิร์ด แอล ธอนด์ไค (Edward L. Thondike, 1911, หน้า 244 อ้างถึงใน กานดา จันทร์แย้ม (2540, หน้า 67) กล่าวว่า การเสริมแรงเป็นแนวทางในการปรับพฤติกรรมบุคคลในองค์กรเพื่อให้มีพฤติกรรมในแนวทางที่องค์กรต้องการ โดยให้สิ่งเสริมแรงที่เหมาะสม ให้คนงานเกิดการเรียนรู้และเชื่อมโยงระหว่างการแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นสามารถนำระบบของสิ่งล่อใจ (Incentive systems) มาใช้ในพื้นที่ฐานในการจูงใจได้ โดยสิ่งล่อใจแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ สิ่งล่อใจที่เป็นเงิน ได้แก่ ค่าตอบแทน เงินเดือน ค่าจ้าง เพื่อสร้างผลผลิตให้บรรลุเป้าหมาย และสิ่งล่อใจที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่ การแข่งขัน ความมั่นคง ความก้าวหน้า การให้รางวัล ให้งานที่เหมาะสม โดยเป็นการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความกระตือรือร้นและสร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกันอย่างมีคุณภาพตลอดเวลา สอดคล้องกับวิจัยของกนกพร สุทธิประภา (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ครูที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของเจลิศว ศิริมาศ (ม.ป.ป, บทคัดย่อ) ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนตรีสุทราธิราชพิทยกิจ สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนตรีสุทราธิราชพิทยกิจ สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 10 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ การจัดทำตารางการเรียนการสอน การจัดครูเข้าสอน การพัฒนาการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมนักเรียน การวัดผลและประเมินผลการเรียน งานทะเบียนนักเรียน และด้านการประเมินผลงานวิชาการ โดยที่ครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชาย เป็นเพราะครูเพศหญิงมีความละเอียดรอบ

กรอบในงานเอกสารและการจัดการ ความพร้อมของอุปกรณ์ในการพัฒนาการศึกษา ถ้ามีปัจจัยที่พร้อมสามารถทำให้การพัฒนาทางการศึกษาสำเร็จไปได้ด้วยดี ก็จะทำให้ระดับความพึงพอใจต่างจากครูเพศชาย ซึ่งครูผู้ชายทำงานในแบบเรียบง่าย ไม่ยุ่งยาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมปนาท มีสวนนิล. (2545). ความพึงพอใจของครูต่อวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นสภาวะการรับรู้ภายใน เป็นความคาดหวังของบุคคลในองค์การอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆภายในองค์การ ถ้าปัจจัยเหล่านั้นสามารถตอบสนองความต้องการ ความคาดหวังของตนเองได้อย่างเหมาะสม ก็มีผลทำให้เกิดความพึงพอใจ แต่ถ้าไม่สามารถตอบสนองด้วยความต้องการ ความคาดหวังของตนเองได้ มีผลทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ และมีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรัญญา วรรณศิลป์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. สรุปว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยที่ครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชาย ส่วนการบริหารงานวิชาการด้านการจัดแผนการเรียน ความพึงพอใจของครูเพศชายและครูเพศหญิงไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ภาพรวมโดยเฉลี่ยมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพระยามนตรีสุทราศรีพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 - 5 ปี มีความพึงพอใจสูงสุด รองลงมาคือ ครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 11 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี มีความพึงพอใจเป็นลำดับสุดท้าย ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่อยู่ระหว่าง 1 - 5 ปีมีความพึงพอใจมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าเป็นวัยที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ต้องการเรียนรู้งาน ประกอบกับการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล พร้อมยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นและพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาชีพ บทบาท และตำแหน่งที่สูงขึ้น พร้อมที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดา ทรัพย์เมฆ (2554). ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุภาพ วาทีทอง (2551). ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครู

ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่าง ๆ กัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร ในรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. การวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรควรเพิ่มการศึกษาข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มากขึ้น และรายงานผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน เพื่อนำมาพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การจัดแผนการเรียน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการในระดับการจัดการศึกษา การจัดแผนการเรียน แต่ละระดับแตกต่างกัน การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยซึ่งเป็นเด็กเล็ก ไม่เหมือนกับระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีพัฒนาการที่สามารถจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษาได้ง่ายกว่า

3. การจัดตารางการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีตารางสอนประเภทต่างๆ เช่น ตารางสอนประจำชั้น ตารางสอนของครูแต่ละคน ตารางสอนประจำหมวดวิชา ตารางสอนรวม จัดให้มีตารางการใช้ห้องเรียน และอาคารสถานที่ต่างๆ การติดตามและประเมินผลการจัดตารางการสอน รวมถึงตารางการสอนซ่อมเสริมด้วย

4. การจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามวุฒิ หรือประสบการณ์ และจัดครูหรือสื่อการสอนแทนกรณีที่ครูไปราชการ เพื่อให้การจัดการเรียนสอนเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ

5. การพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความก้าวหน้าเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

6. การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้อย่างเหมาะสม มีการเชื่อมโยง ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยมุ่งส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

7. การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการในนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา และการวัดผลประเมินผล โดยผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

8. การจัดกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมนักเรียนให้เหมาะสมกับวัย โดยให้ตรงกับความต้องการและสนองต่อนโยบายของกระทรวง อีกทั้งควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนร่วมงานกับชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

9. การวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรรวบรวมระเบียบเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งแจ้งแนวปฏิบัติ และปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การเรียนให้ทราบทั่วถึงกัน ตั้งกรรมการดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบ และจัดทำธนาคารข้อสอบ ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบหลักฐานการวัดผลผลการเรียนการสอน รวมทั้งสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผล การเรียนการสอนตามจุดประสงค์ของรายวิชา ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

10. งานทะเบียนนักเรียน ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการในการทำงานด้านทะเบียนนักเรียน หรือหลักฐานงานทะเบียนนักเรียน พร้อมทั้งจัดกระบวนการเก็บรักษาที่ปลอดภัย และให้มีระบบการให้บริการที่ สะดวกรวดเร็ว

11. การประเมินผลงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการทุก ระยะเวลา มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานวิชาการ และนำไปใช้ในการปรับปรุงงานวิชาการให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น